

En, nog wat van God gemerkt?

Categorie

Geloof en beleving

Aantal deelnemers

Zes tot twaalf jongeren en enkele oudere gemeenteleden (minstens één per drie jongeren)

Leeftijd

12-16 jaar

Duur / aantal bijeenkomsten

Een bijeenkomst van vijf kwartier

Auteur

Liesbeth Geudeke

KORTE BESCHRIJVING

In dit item gaan jongeren en ouderen met elkaar in gesprek over belangrijke momenten in hun leven. Wat hebben ze gemerkt van Gods aanwezigheid bij de hoogte- en dieptepunten? Hoe heeft het geloof een rol gespeeld bij belangrijke beslissingen? De deelnemers lezen enkele Bijbelteksten en wisselen ervaringen uit naar aanleiding van aansprekend beeldmateriaal en een zelfgetekende 'levenslijn'. Zo worden ze gestimuleerd om na te denken over de rol die God speelt in hun leven en over wat het kan betekenen om met Hem op weg te gaan.

DOEL

- De deelnemers verkennen met elkaar hoe er in de Bijbel wordt gesproken over Gods aanwezigheid.
- De deelnemers delen ervaringen met elkaar met betrekking tot momenten waarop ze iets hebben ervaren van Gods aanwezigheid (of juist afwezigheid).
- De deelnemers denken na over hoe ze omgaan met het nemen van belangrijke beslissingen.
- De deelnemers worden zich bewust van de keerpunten in hun leven.
- De deelnemers worden zich meer bewust van de rol van God in hun leven.

VERANTWOORDING

Sommige mensen weten het zeker: God heeft een plan met hun leven - en alles wat ze meemaken, hoort bij dat plan. Andere mensen geloven niet in zo'n plan, maar ervaren wel dat God er voor hen is - vooral als ze het moeilijk hebben. Weer anderen betwijfelen of God bestaat. Zij menen dat alles wat er in het leven gebeurt, toeval is.

Hoe zit dat bij jongeren? Er komt heel veel op hen af. Ze hebben vaak al heel wat mooie, maar ook moeilijke dingen meegemaakt: geweldige vakanties, belangrijke wedstrijden (gewonnen of verloren), ziekte of overlijden van familieleden, enzovoort. Ook komen jongeren voor allerlei keuzen te staan: Naar welke school ga je? Welk profiel kies je? Welke vervolgopleiding past bij je? Hoe maak je vrienden? Hoe ga je om met je ouders en je vrije tijd? En hun agenda is vol.

Is er in al die drukte nog tijd voor bezinning? Het is goed om na te denken over vragen als: Waar is God in alles wat je meemaakt? Wil je Hem betrekken bij je keuzen? Is Hij er voor je als je het moeilijk hebt of als je iets bijzonders meemaakt? Door jongeren en ouderen met elkaar in gesprek te brengen over deze vragen, kunnen ze van elkaar leren. Wat vindt de ander nu echt belangrijk in het leven? Wat voor rol speelt God daarin? En wat kan dat betekenen voor de eigen keuzen?

VOORBEREIDING

Praktische voorbereiding

- Lees het hele item goed door, inclusief de bijlagen.
- Als er veel deelnemers zijn, regel dan meerdere ruimtes, zodat de gesprekken in de groepjes in alle rust kunnen plaatsvinden.
- Nodig enkele oudere gemeenteleden uit (minstens één per drie deelnemende jongeren).
- Regel voldoende gespreksleiders (minstens één per vier deelnemers).
- Spreek het item vooraf door met de gespreksleiders. Geef daarbij aan dat zij geen gespreksdeelnemers zijn: hun taak is om er goed op te letten dat zowel de jongeren als de ouderen tot hun recht komen in het gesprek (zie *Verwerking*). Benadruk dat ze aan het begin van dat gesprek

En, nog wat van God gemerkt?

- moeten aangeven dat de inhoud daarvan binnen de groep blijft (zie AANDACHTSPUNT). Geef de gespreksleiders alvast kopieën van bijlage 4 en 5 ter voorbereiding.
- Zoek op internet enkele afbeeldingen die kunnen helpen bij het verbeelden van Gods aanwezigheid - of juist afwezigheid - in het leven van mensen. Het moeten uiteenlopende afbeeldingen zijn: van volledige overgave aan God tot grote vraagtekens bij God. Zie bijlage 1 voor enkele voorbeelden. Denk ook aan beelden als: een ketting met een kruisje, gevouwen handen, licht achter de wolken, de verloren zoon met zijn vader, de Emmaüs-gangers, iets van Taizé, een doolhof, enzovoort. Zoek op trefwoorden als: "wandelen met God", "leven met God", "God in je leven" of "verwarring".
 - Druk de geselecteerde afbeeldingen af op dikker papier (eventueel meer dan eens) en knip of snijd ze in briefkaartformaat. Zorg voor ongeveer drie keer zoveel 'kaartjes' als deelnemers. Eventueel kun je ook gebruikmaken van (gratis) ansichtkaarten met een passende spreuk of afbeelding.
 - Leg voor de bijeenkomst alle benodigdheden klaar. Leg de afbeeldingen op een aparte tafel.

Persoonlijke voorbereiding

Met behulp van deze vragen kun je je ook persoonlijk voorbereiden op de bijeenkomst:

- Kijk eens naar bijlage 3. Hoe ziet je eigen levenslijn eruit? Wat waren de belangrijke momenten (keuzen, hoogtepunten en dieptepunten)?
- Als je op die momenten terugkijkt, wat kun je daar dan in ontdekken van Gods afwezigheid (of misschien juist aanwezigheid)? Wat kun en wil je daarvan delen?
- Welke rol speelt het geloof in je eigen leven? Betrek je God bij je keuzen en bij de keerpunten in je leven? Zo ja, hoe dan?
- Zijn er Bijbelgedeelten die je inspireren om je weg te gaan met God? Zo ja, welke?

BENODIGDHEDEN

- Voor iedere gespreksleider kopieën van bijlage 4 en 5 (plus wat extra kopieën om achter de hand te hebben tijdens de bijeenkomst);
- Voor iedere deelnemer een bijbel (NBV);

- De kaartjes met afbeeldingen (zie *Praktische voorbereiding*);
- Pennen;
- Stiften (lichte en donkere kleuren);
- Kopieën van bijlage 3 voor alle deelnemers;
- Voor iedere deelnemer een groen kaartje en een blauw kaartje (briefkaartformaat);
- Een grote kaars en iets om deze mee aan te steken;
- Een mandje voor de groene en blauwe kaartjes;
- Voor iedere deelnemer een waxinelichtje.

PROGRAMMA

5 minuten

Opening

Heet de deelnemers welkom en bied eventueel iets te drinken aan. Maak zo nodig een voorstelronde. Vertel kort iets over de opzet van dit item (zie *KORTE BESCHRIJVING*).

Deel bijbels uit. Geef aan dat je wilt openen met het lezen van het verhaal van Elia in de woestijn en zijn ontmoeting met God. Vertel kort wat er aan dit verhaal voorafging: De profeet Elia was op de vlucht voor zijn eigen volk, de Israëlieten. Hij liep veertig dagen en veertig nachten door de woestijn. Toen kwam hij bij de Horeb, de berg van God. Daar ging Elia een grot binnen om er de nacht door te brengen.

Lees samen 1 Koningen 19: 9b-13.

10 minuten

Verkenning

Vraag de deelnemers om naar de afbeeldingen op de tafel te kijken. Geef aan dat deze iets verbeelden van het thema: God in jouw leven. Laat de deelnemers een afbeelding uitkiezen die hen aanspreekt. Geef aan dat ze dat kaartje de rest van de bijeenkomst bij zich mogen houden. Vraag de deelnemers tot slot om hun keuze kort toe te lichten.

15 minuten

Verdieping

Kom nog even terug op het verhaal van Elia (zie *Opening*). Vertel dat er in de Bijbel allerlei verhalen staan waarin God direct tot mensen spreekt. Elia praat met God en ervaart Zijn aanwezigheid in het gefluister van een zachte bries. Een

En, nog wat van God gemerkt?

ander voorbeeld is de ontmoeting van Mozes met God bij de brandende doornstruik (Exodus 3:1-6). Vraag de deelnemers wat ze hiervan vinden: zou dat niet fijn zijn, als God rechtstreeks met je praatte, je opdrachten gaf of je vertelde dat je gebeden verhoord waren? Vertel dat je het beeld van zo'n heel nabije God wilt verkennen door samen gedeelten van Psalm 139 te lezen.

Lees Psalm 139:1-6 en 23-24 op, terwijl de deelnemers meelesen. Vraag of alles duidelijk is. Geef zo nodig wat uitleg met behulp van bijlage 2.

Bespreek vervolgens het beeld van God dat in deze gedeelten naar voren komt. Zorg dat zowel de jongeren als de ouderen goed tot hun recht komen in het gesprek. Stel bijvoorbeeld de volgende vragen:

- Wat wordt hier gezegd over God?
- Spreekt dit beeld van God je aan of staat het juist ver van je af? Kun je dat uitleggen?
- Vind je dit beeld van God troostrijk en bemoedigend of juist beklemmend? Kun je dat uitleggen?

Lees Psalm 139:1-6 en 23-24 opnieuw voor. Vraag de deelnemers daarna om een moment stil te zijn en te kijken naar de afbeelding die ze hadden uitgekozen. Vraag hun vervolgens of ze nog achter hun keuze staan. Geef aan dat ze een ander kaartje mogen pakken, als ze dat willen. In dat geval moeten ze hun eerste kaartje weer op tafel leggen.

40 minuten

Verwerking

Zeg dat je nu wilt kijken naar het beeld van de zeer nabije God uit Psalm 139 en naar de ervaringen van de deelnemers. Merken zij iets van Gods aanwezigheid in hun leven, bijvoorbeeld als ze iets bijzonders meemaken, als ze het moeilijk hebben of als ze belangrijke beslissingen moeten nemen?

Deel pennen, stiften en kopieën van bijlage 3 uit. Nodig de deelnemers uit om op hun 'levenslijn' verschillende belangrijke momenten in hun eigen leven aan te geven: mooie momenten, moeilijke of verdrietige momenten en momenten waarop ze voor een belangrijke keuze stonden (bijvoorbeeld met betrekking tot school, verkering of vriendschappen).

Vraag hun om de mooie dingen en de keuzen die goed zijn uitpakkt te voorzien van een vrolijke kleur (zoals geel of oranje), en om de moeilijke dingen en keuzen die verkeerd zijn uitpakkt te voorzien van een donkere kleur (zoals donkergroen, donkerblauw of paars). Geef hiervoor tien minuten de tijd.

Loop ondertussen rond en help de deelnemers zo nodig op weg met voorbeelden (zie bijlage 4). Doe dit zachtjes, zodat anderen niet worden gestoord. Vraag de gespreksleiders om hetzelfde te doen.

Vorm daarna groepjes van drie jongeren en minstens één oudere. Wijs aan ieder groepje een gespreksleider toe. Vraag de deelnemers om (onder leiding van de gespreksleider) in gesprek te gaan over hun levenslijnen. De gespreksleiders kunnen daarbij gebruikmaken van bijlage 5. Vraag de gespreksleiders na ongeveer twintig minuten om het gesprek af te ronden. Vraag de deelnemers dan om even goed in zich op te nemen wie er links van hen zit in het groepje. De gespreksleiders doen niet mee.

Laat de deelnemers daarna weer naar de tafel met de afbeeldingen gaan. Geef hun de gelegenheid om een ander kaartje te pakken als ze dat willen, bijvoorbeeld omdat een andere afbeelding bij nader inzien toch meer aanspreekt of op een betere manier iets weergeeft van de rol die God en geloof spelen in het eigen leven. In dat geval moeten ze hun huidige kaartje weer op tafel leggen. Ze mogen natuurlijk ook bij hun eerder gekozen afbeelding blijven. Geef aan dat ze het kaartje mee naar huis mogen nemen, als herinnering aan de bijeenkomst.

Vraag de deelnemers om nog even bij de afbeeldingen te blijven staan. Laat hen nu een kaartje pakken dat ze zouden willen meegeven aan degene die bij het groepsgesprek links van hen zat. Ze kunnen een afbeelding kiezen naar aanleiding van iets wat die persoon heeft gezegd tijdens het groepsgesprek, maar het mag ook gaan om een algemene indruk of juist om iets wat ze die persoon toewensen. Vraag de deelnemers om op de achterkant van het kaartje te schrijven waarom ze juist die afbeelding hebben gekozen. Ze mogen er ook een persoonlijke wens op schrijven.

En, nog wat van God gemerkt?

Nodig de deelnemers daarna uit om hun kaartje met de persoonlijk boodschap te geven aan degene voor wie het bestemd is. Ze mogen daarbij hun kaartje toelichten, maar dat hoeft niet. Geef de deelnemers even de tijd om de ontvangen kaartjes te bekijken en elkaar daarvoor te bedanken.

5 minuten

Afsluiting

Geef elke deelnemer een groen kaartje en een blauw kaartje. Geef aan dat ze op één van beide kaartjes een kort (dank)gebed mogen schrijven, bijvoorbeeld: "God, wilt U aanwezig zijn in/bij..." Wie zijn gebed hardop wil voorlezen, schrijft het op het groene kaartje. Wie dat niet wil doen, schrijft het op het blauwe kaartje. Maak duidelijk dat de gebeden op de blauwe kaartjes niet hardop zullen worden uitgesproken, dat niemand ze zal lezen en dat je ze na afloop zult verbranden.

Steek de grote kaars aan. Zet er waxinelichtjes en een leeg mandje bij. Vraag de deelnemers die hun gebed op een blauw kaartje hebben geschreven om dat kaartje in het mandje te doen. Laat hen daarbij een waxinelichtje aansteken en dat bij de grote kaars zetten. Daarna mogen degenen die een groen kaartje hebben, om beurten hun gebed uitspreken. Ook zij mogen hun kaartje in het mandje doen en een waxinelichtje aansteken.

Bedank de deelnemers voor hun aanwezigheid en inbreng.

Verbrand na afloop de verzamelde gebedskaartjes.

AANDACHTSPUNT

Bewaak de veiligheid in de groep. Herhaal zo nodig de afspraken die daarbij horen:

- Iedereen heeft het recht zo veel of zo weinig te vertellen als hij of zij kwijt wil.
- Alles wat hier wordt besproken, blijft binnen de groep.
- Het doel van de bijeenkomst is in gesprek komen, niet debatteren of elkaar uitlachen.

BIJLAGEN

1. Beeldmateriaal
2. Achtergrondinformatie
3. Werkblad
4. Hulpblad voor de gespreksleiders 1
5. Hulpblad voor de gespreksleiders 2

En, nog wat van God gemerkt?

bijlage 1

BEELDMATERIAAL

Vier voorbeelden van Gods aanwezigheid/afwezigheid in beelden

Bron: <http://www.vandaag.nl/zaanstad/jouwnieuws/article20042363.ece/Wandelen-met-God>.

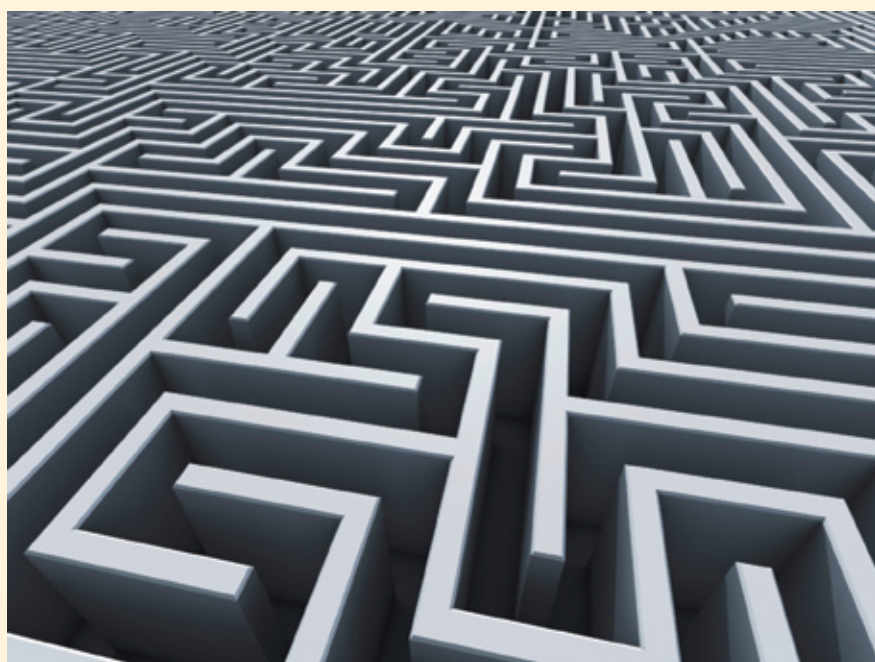

Bron: <http://www.raadvanerken.nl/?b=2184>.

Is **bidden**
op de fiets
misschien iets
van **wandelen**
met **God** ?

Visje

Bron: <http://www.visjeposters.nl>.

Bron: <http://www.socialned.nl>.

En, nog wat van God gemerkt?

bijlage 2

ACHTERGRONDINFORMATIE

Psalm 139

Is dat een prettige gedachte, dat de Heer mij doorgrondt en kent? Het is maar hoe je het bekijkt en hoe je jezelf bekijkt. Onze psalmist heeft er gemengde gevoelens over, en de Engelse dichter Francis Thompson herkende die, getuige zijn gedicht *The hound of heaven*, waarin hij God als een hemelse jachthond beschrijft. De psalmist voelt zich opgejaagd door zijn God, bespied. "Adam, waar ben je?" hoort hij de Heer roepen, net wanneer hij zich in het struikgewas heeft verstopt. Hij is als Jona op de vlucht, en waar hij ook gaat - of het nu dag is of nacht, of hij nu ten hemel opstijgt of afdaalt in het dodenrijk - het baat hem niets. God weet hem overal te vinden. Wat wil deze God toch, zo dicht op de huid, waarom laat Hij niet af? Maar wanneer Gods licht de door jou gezochte duisternis doordringt, dan schijnt Zijn licht ook in het duister dat je niet zoekt, maar dat je ongewild overvalt en omsluit. Dat is een troostende gedachte. En ging Gods liefde al niet naar je uit voor je het levenslicht aanschouwde, toen je in het donker van de schoot van je moeder groeide?

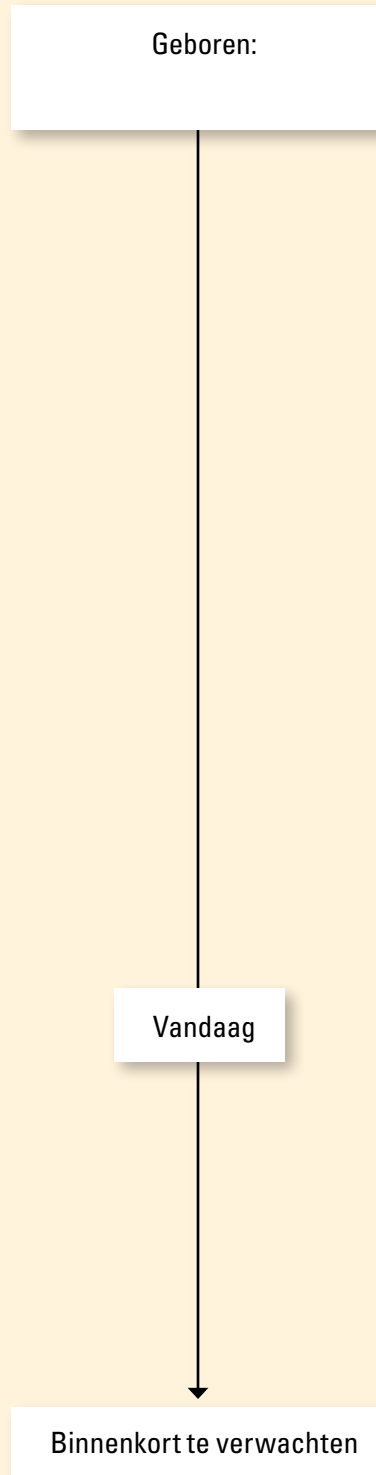
De dichter heeft zich overgegeven en wil voortaan als een trouwe knecht zijn Heer liefhebben en dienen. De woorden waarmee hij aan dit verlangen uiting geeft, zijn intussen schokkend: hij vervloekt de goddelozen, die hij zegt te haten met een volkomen haat. In de ogen van de psalmist is haten niet altijd een ondeugd, liefhebben niet altijd een deugd. Hij zegt niet: "zou ik niet haten wie *mij* haten", maar "wie *U* haten". Hat en liefhebben zijn voor hem twee kanten van één zaak, van één geschiedenis en inzet in die geschiedenis. Wie echt liefheeft, haat "de goddelozen", het volk dat, gelovig of niet, van God los is en er niet voor terugdeinst voor geldelijk gewin de naaste en de wereld te gronde te richten. Hen liefhebben ziet de dichter als een ondeugd, hen 'haten' als een deugd.

Maar wie 'haatdragend' is, moet natuurlijk wel uitkijken. Dat doet onze dichter ook, want voor je het weet - beseft hij - zit je op een weg waar je niet moet zijn. Wat huist er niet aan goddeloosheid in je eigen ziel. En weer horen wij de woorden waarmee deze psalm begon, maar ze klinken nu anders; wat aanvankelijk als een bedreiging werd gezien - "HERE, gij doorgrondt en kent mij" - is een bede geworden:

Doorgrond mij, o God, en ken mijn hart,
toets mij en ken mijn gedachten;
zie, of bij mij een heilloze weg is,
en leid mij op de eeuwige weg.

WERKBLAD

Mijn levenslijn

HULPBLAD VOOR DE GESPREKSLEIDERS 1

Suggesties voor belangrijke gebeurtenissen op de levenslijn

Voor de jongeren

Denk aan:

- geboorte broertje of zusje
- naar de basisschool
- naar voortgezet onderwijs
- profielkeuze op school
- bijzondere dingen op school
- verkering
- begin van vriendschap
- ziekte in de familie
- echtscheiding in de familie
- bijzondere vakantie
- verhuizing

Voor de ouderen

Zoals hierboven, maar denk ook aan:

- eerste baan
- huwelijk
- geboorte kind
- geboorte kleinkind
- oorlog en/of gevolgen daarvan
- werkloosheid
- carrièrestappen
- pensioen
- ziekte en gezondheid

En, nog wat van God gemerkt?

bijlage 5

HULPBLAD VOOR DE GESPREKSLEIDERS 2

Gespreksvragen bij de levenslijnen

Inleiding

- Wie heeft er vooral vrolijke kleuren in zijn of haar levenslijn staan?
- Bij wie overheersen de donkere kleuren?
- Bij wie zijn de vrolijke en donkere kleuren in balans?

Over hoogtepunten (gesprek over de vrolijke kleuren)

- Kun je een hoogtepunt in je leven noemen?
- Wat was daar zo bijzonder aan?
- Ben je er nog steeds blij mee?
- Is je leven erdoor veranderd? Zo ja, hoe dan?

Over moeilijke en verdrietige momenten (gesprek over de donkere kleuren)

- Heb je weleens iets moeilijks of iets verdrietigs meegemaakt?
- Wil je daar iets over vertellen?
- Wat is er gebeurd?
- Ben je toen geholpen of getroost? Zo ja, hoe voelde dat?
- Hoe ben je ermee omgegaan?
- Heb je het verwerkt? Zo ja, hoe dan?

Over het maken van belangrijke keuzen

- Wanneer heb je een belangrijke keuze gemaakt in je leven?
- Wil je daar iets over vertellen?
- Sta je nog steeds achter je keuze of had je achteraf liever een andere keuze gemaakt?
- Hoe ben je tot je keuze gekomen?
- Hebben anderen je daarbij geholpen? Zo ja, wie waren dat en hoe hebben ze je geholpen?
- Heb je zelf weleens anderen geholpen bij het maken van een keuze?
- Hoe vind je het om anderen om hulp te vragen?

Over de aanwezigheid van God bij de hoogte- en dieptepunten en bij het maken van keuzen

- En God dan? Was Hij erbij bij op die belangrijke momenten? Is Hij er als je Hem nodig hebt?
- Wie heeft daar iets van gemerkt en wil dat delen?
- Geeft God leiding aan je leven?
- Laat je je door het geloof leiden bij het maken van keuzen in je leven? Wanneer wel, wanneer niet?
- Welke ervaring heb je daarmee?
- Past het beeld van God in Psalm 139 bij jouw ervaringen met God?
- Wat zegt de afbeelding die je hebt uitgekozen over Gods aanwezigheid of afwezigheid in jouw leven? Wil je daar iets over vertellen?